

БРАНИСЛАВ ЖИВАНОВИЋ

СЕДАМ НАЧИНА ПОСМАТРАЊА МОРА*

1. (Вода)

Презрело лето изненада више тако не изгледа.
Светлост стење кроз зубе трудних кумулонимбуса.
Сиво море се заукава и снажно удара о камену обалу.
Под баштом таверне „Captain Cook” Посејдон сеје таласе.
Ветар нервозно листа јеловник и звецка есцајгом,
упиње се да помери столове према шеталишту
и цело полуострво спусти до последњег прстена.

Грчким алфабетом по влажном песку
исписивао бих имена митских јунака
стопама које време конвертује у античке;
са белутком под језиком
скандирао хексаметре насупрот бури,
само да не бринем толико о салветама и чашама,
као да ће се облаци сваког тренутка породити на столу.

Свет прети да се претвори у велику рибу:
*Снажна кица која је њадала
целу ноћ између ујторка и среде
изазвала је њојлаве на великој
џеријорији Пелойонеза.
Локалне власти њраже од државе
да њојласи ванредно сџање.*

* Из рукописа „Песма галиота”.

O Captain! My Captain!

Жваћемо месо морског пса опрезно.
Мотримо кресте побеснелог мора.
Тежина у стомаку прати промену водостаја.
Поглед се прелива преко ивице тањира.
Одсутно сунце нашим половинама се гости.
Твоје се чељусти у мојим чељустима огледају.

2. (Со)

Када одеш на летовање,
зарониш главу у велику воду
да се ослободиш грча.
Вриштиш без гласа
пуним плућима
кроз море несвесног
што се склапа преко тебе
као на олупини брода,
преврнутог на глувој пучини
и заувек потонулог у историју.

Када одеш,
само на тренутак заборавиш да
времену припада седамдесет процената
од свега оног што мислимо да знамо,
свега оног што мислимо да поседујемо.

Од свега оног што остављамо,
нашој деци остаће
црвене очи и горак укус соли.

3. (Копно)

Море,
жудња и смрт,
страст и меланхолија;
у хоризонталном мрешкању погледа,
беспуће сланог мрака
без јасних природних граница
које би га делиле.

Море,
дијалектика простора и времена,
цео дан одлази и враћа се,
једнако се свима отвара,
нико га не поседује
јер нико не може да га има,
копно је његова обмана.

4. (Пучина)

Велика водена маса
под удаљеним брдима што извирују
попут леђног пераја ајкуле.
Плићак опчињавајуће прозирности
и непрозирна страхотна црнина.
Контрапункт космоса.
Беземност која искушава могућности.
Погибелна непознатљива дубина
присиљава да промислимо
властита ограничења.

5. (Хоризонт)

Језик мора почиње на његовим рубовима.

6. (Плима)

Шта нам говори
ово море обојено сузама,
до грла у коштицама маслина и лубеница,
до скалпа у сновима риба и океана,
чији металноплави ритмови милују
бела стопала обала у сенци борова,
разлажу на слокове имена годишњих доба
сваким замахом весла и краула?

Шта нам поручујеш,
ти, вечито младо,
због ког постоји лето,
ти, које си огледало и мрамор,
понор и млеко?

Пољубићеш у образ и тако објаснити усне,
сусрет попрскати пегамма и отићи даље
како бисмо учили недостајање.

7. (Осека)

Ово путовање није бег,
отићи да би се мало умрло,
већ живети, бити, постојати, доживети
Mare Tenebrarum, слано достојанство тмине,
безоблична ноћ примљена у твој утерус,
продорна попут мастила које удара у очима.

Ово путовање нас је променило до костију.
Сутра ћу можда одгонетнути где си се запутило.
Међу хридима и спрудовима граматичких родова,
под фалангом трупова флашираних бродова,
језиком ћу дотакнути сенку твојих одлазака.
Плакати умеју само они који су те видели.